

FEHÉRMEGYEI NAPLO

Előfizetési árak

Felyben:		vidéken:	
1 óra	1 K.	1 óra	1-50 K.
3 évre	3 K.	3 évre	4-50 K.
6 évre	6 K.	6 évre	9 K.
1 évre	12 K.	1 évre	18 K.

Megjelenik minden hétfőnap este 8 órakor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Szent István-tér 1.

Egyes szám: 4 fillér.

Hirdetés díjszabás szerint.

Fő szerkesztő és lapfőigazgató: Baranyay Lajos.

Szemfényvesztés.

(*) Hétfőn antialkoholista nap volt a fehérvári iskolákban. Összegyűjtötték az ifjuságot, a fiukat is, meg a leányokat is. Igen, a leányokat is, a hét éveseket is, az ő szegény, lelkes, idealista tanítónők. Aztán jól felkészülve érvekkkel, példákkal, buzdítókkal és elretentőkkel, az ártatlan, jóindulatu kis fiuknak és leányoknak megmagyarázták lelkesen, hévvel, hogy ne igyanak sört, bort, pálinkát. Mert a szesz öl, a szesz butít, a szesz degenerál, enervál. Megtölti a kórházakat, a tébolydákat. Terjeszt a tuberkulózist, izgat a bűnre. Szegényé tesz. Feldulja a családok békéjét. Lefokozza a munkaerőt. Bicskát ad a korcsmázó legény kezébe. Vért ont. Megnyitja a börtön ajtaját.

Utána nem volt előadás. Hazamentek a tanítók, a munkáját jól végzett ember boldog öntudatával, haza a kedves kicsinyek, szegény ártatlankák, rémüldözve, borzadva a gyilkos rémtől, kit a tanító-bácsi, tanítónéni előadásából megtanultak ismerni és retetni.

Igy volt az idén, így tavál, így két éve, három éve, öt éve. Amióta ezt a komédiát egy, a jó tanítóknál is nagyobb idealista miniszter egy meggonddalatlan órájában elrendelte. És így lesz jövőre, két, tíz, husz év múlva.

És a tanítók öntögetik a vizet — akarom mondani: a szót — a danaidák hordójába. Lopják a napot, verde-sik a levegőt, bolondítják a szegény gyerekeket, hogy a szesz nagy veszedelem!

Pedig ez nem igaz. A szesz jótétemény. A szesz a jelen biztosítéka, a jövő reménye. A szesz áldás. Ha a szesz égi harmatja nem hull, pusztulásnak indul Árpád földje.

Valamikor egy rövidesű poéta azt énekelte, hogy minden ország talpköve a tiszta erkölcs. Nem igaz. Magyarország talpköve a pálinka. A jó, finom kis bundapálinka.

Ha ez elfogy, Hunnia elvész és rabigába görbed.

Azért erre a drága nemzet-életelixirre nagyon vigyázni kell, de nem úgy, hogy elrejtsek, őrzékek, eldugaszolják. Nem. Törekedni kell arra, hogy legyen sok, az elégnél is több. Hogy árulják minden faluban. Ott is, ahol nincs póp, jegyző, tanító. Ott is, ahol nincs templom, iskola, kórház, ovoda. Korcsmának, pálinkamérésnek mindenütt kell lennie. S ennek nyitva kell lennie reggel, délben, este. Hétköznap, vasárnap, ünnepnap. Télen és nyáron, békében és háborúban.

Mert ettől függ a magyar nemzet élete. Ha a magyar nem iszik pálinkát, sok pálinkát, tönkre megy az ország. A tisztviselők nem kapnak fizetést. A tanárok, bírák koldulni mehetnek. A tanítók éhenhalnak. A gyerekek buták maradnak. Mert nem lesznek iskolák. A vasutak megállnak, mert nem lesz mivel kenni a kocsi tengelyét. Hajók sem járnak, mert az Adria hajótársaság és társai nem kapják meg a százmilliós szubvenciójukat. Nem lesz hadsereg, mert nem lesz puska, ágyú, bakkancs. Ránk tör az ellenség, a muszka, a talian s mi nem tudunk védekezni. És elvész az ország.

Ime: ez a pálinka szerepe az ezeréves Magyarország életében. Nem mi mondjuk, hanem az ország hivatalos vezetője, a kormány. Ha egy-egy község vagy törvényhatóság elrendeli, hogy a korcsmákat és pálinkaméréseket vasárnap be kell zárni, a kormány ezt a határozatot megsemmisíti, azzal az indoklással, hogy ezáltal a kincstár súlyosan károsodik, mert az igazi szesz-fogyasztás vasárnap van. És nemcsak a kincstár károsodik, hanem a közel egymillióból álló néposztály, mely a szesz termelési és árusítási. Ez pedig a legnagyobb ur Magyarországon. Nagyobb mint a püspökök. Nagyobb mint a miniszterek. Még a katonaságnál is nagyobb. Hogyne! hisz ez is

minden felszerelésével együtt neki köszönheti a létét!

S amikor ez így van, a kormány szigorúan elrendeli és vigyáz rá, hogy az iskolában megtartsák az alkoholel- lenes napot. Hogy a tanítók elrettentsék a gyerekeket a szeszfogyasztástól. Pedig, ha ez sikerül, tönkre megy az ország. Tehát a kormány olyan dolgot rendel el, követel, támogat, amely, ha sikerül, csödbe kergeti az államot. Amelynek sikerétől a kormány-nak félnie kell, eredménytelen-ségének örülnie kell.

Ime: ilyen józói mókázással kormányozzák Magyarországot!

Hát a régi haruspexek nem voltak ezekhez a modern liberális államférfiakhoz hasonlítva a becsületesség, az egyenes-ség valóságos példányképei?

Hát igazán hiszik azt ott fenn, hogy ilyen porhintéssel, ilyen szemfényvesztéssel lehet egy nemzetet nagygyá, erőssé, virágzóvá tenni? Igazán hiszik? És, ha nem hiszik, miért csinálják?

Tetszik látni, tisztelt publikum, ez a liberalizmus!

Háború.

A harctereken alig van ujság. Az a nyugalom, amelyet a mi Hőfőnök és a német legfelsőbb hadvezetőség napok óta jelent, ugylátszik valóban tartós.

A besszarábiai orosz fronton tíz nap óta hallgatnak az ágyuk s az oroszok tevékenysége most Erzerum vidékére terelődött teljesen. Mint orosz jelentések mondják, az oroszok elfoglalták az Erzerumtól kétszáz kilométerre délre fekvő Mitlis s állítólag husz Kruppágyut zsákmányoltak a milisi munició s raktárral együtt. A török hivatalos jelentés szerint szumi jelentős esemény nem történt.

Előzött oroszok. Karpilovkánál József főherceg vezérezredes hadseregének osztagai az ellenséget egy elsáncolt állásból kiűzték és ott megvetették a lábukat. Tarnopolttól északnyugatra egy osztrák-magyar portyázó különítmény az oroszokat egy 1000 méter hosszúságú lövészárbokból őrte el és betemette az orosz állást. Ugy ezen a vidéken, mint a Dnyeszter mellett és a besszarábiai határon is tegnap mindkét részről élénkebb volt a tűzérési tevékenység.

Verduntól északra a németek megjavították állásaikat. A francia részről ismételtlen hangoztatott kijelentés, hogy a német támadóseréget körülzárták, eszerint teljesen alaptalanná vált. Az a veszedelem, hogy a németek az erdgyűrű északi részét áttörik, rendkívül fokozódott.

A Pesti Hirlap és a külföld.

Végig nyilallia a hazán a szózat:

A külföld nem ismer bennünket. Kell, hogy a külföld megismerjen minket.

Eddig egészen jól van a dolog.

A Pesti Hirlap Zsoltja azonban mindjárt tanácsot is ad:

Felolvasásokat kell tartani Magyarországról külföldön: ez is egyik legerősebb agitációs eszköz. Itt nagy szolgálatot tehetnek ama drámaíróink is, kik külföldi színpadokon már színe kerültek. Molnár Ferenc, Bródy Sándor, Lengyel Menyhért, Szomorj Dezső, Hajó Sándor, Martos Ferenc, Bródy Miksa, Drégely Gábor, Bakonyi Kálmán s a többi idegenben járt szerzőnkkel is sorba kellene járítani a városokat, amelyeknek nyelvén egy-egy ismertető előadást fel tudnak olvasni.

Mikor a szép biztatást elolvastam, azt mondtam:

Magyarok Istene! Csak ezt ne! Csak ezek az urak ne mondják el rólunk azt, amit tudnak, mert akkor aztán igazán vége lesz a magyar becsületnek.

Világért se akarom azt mondani, hogy ezek az urak nem szellemes, ügyes tollforgatók. Ő dehogy nem! Molnár Ferenc Ördöge világhírű munka, Lengyel Menyhért Tajfunja is megérdemli, hogy idegen nációnk is élvezze. Azonban itt Magyarországról van szó. Arról, hogy a magyar nemzet egyéniségét, jellemét, természetét, jó vagy rossz tulajdonságait igazságos tükrökben mutassák be a nagyvilágnak. Azonban olyanok mutassák be, akik értenek hozzá.

A pesti kávéházakból, Jókai regényeiből nem lehet megismerni a magyar népet. A magyar népet csak az ismeri, illetőleg csak az írhat rólok, aki közöttük él, aki szereti őket, aki benne él az életükben.

Az élet nem kávéház, nem újságírás és regényolvasás. Az élet más.

Emlékszem Bródy Sándornak egy írására. Leírta, hogy hogyan házasodott meg a kanász. Úgy, hogy amint őrizte a nyáját, az egyik bógánosba főnnakadva látott egy darab papirt, amit a szél hajtott oda. Fölvette elolvasta a rajta levő apróhirdetést, amelyben valami fehércsésd asszonynak ajánlkozik. A kanász írt a szerkesztőségbe, amelynek közvetítésével megjött a fehércsés a kanásznak lett asszonya.

Hát egy pesti zornaliszt onnan a kávéház ablakából így képzel el a kanász házasságát. Hozzája képest a harangöntő hajdu világhírű tudós.

És ilyen emberekkel akarják bemutatni Magyarországot a nagyvilágnak.

Hiszen tudjuk azt is, hogy ugyanez a Bródy Sándor írta meg a „Tanító” című darabot, amelyet a külföldön is játszottak s amely rontott a becsületünkön legalább annyit, mint Goga Októvián „Jegyző ura.”

A különbség csak az, hogy Goga Oktavián rosszakaratóból, Bródy Sándor pedig tudatlanságból vagy veleszületett rossz májúságból fűtyölt be nekünk magyaroknak.

Hát ilyen embereket semmi-

esetre se eresszünk szabadon, hogy a külföldön blamirozzanak bennünket

Irjanak a galiciánerekről. Azokhoz szakértők.

Phöbuséknál baj van.

Az Est írja a következőket: Egy részvényes keserűsége. Egy vidéki járási orvos keserűsége hangu panaszlevelet küld, amelyben elmondja, hogy annak idején erősen rábeszéltek, hogy vásároljon Phöbus részvényeket, belefektette egész életén át megtakarított vagyonkáját és most nem tudja, mitévő legyen, mert még a vállalat bankja sem tudja a papírok értékét megállapítani.

Nagy garral kibocsátották annak idején a részvényeket, az árfolyamokat felhajtották és aztán, úgy szólván máról-holnapra, megvalósította a vezetőség, hogy milliókat veszített, a részvények értéktelenek és a rákövetkező közgyűlésen már le is bélyegezték a 200 korona névértékű részvényeket, amelyeknek árfolyamát közel 260 koronáig hajtották fel, 80 koronára. Új részvényeket is kibocsátottak, azonban azon semmi sem változott, hogy a jóhiszemű emberek, akik nem voltak beavatva a titkok titkaiba, a drágán vásárolt részvényekből csak egy 80 koronás névértékű részvényt kaptak. Azonban még a 80 korona névértéknek a valódi értéke is csak a képeletű. A panaszos kórorvos azt írja, hogy ő meg akarta tudni, hogy vagyonából tulajdonképpen mennyi maradt meg és ezért a bankjához fordult, felvilágosítást kért és tegnap megjött a Belvá-

rosi Takarékpénztártól Budapestről a következő szomorú válasz:

A Magyar Bank és Kereskedelmi r.-t.-hoz intézett, múlt hó 24-én kelt becses sorait a Magyar Bank és Kereskedelmi r.-t. áttette hozzánk, noha nézetünk szerint ők is tudtak volna épp úgy válaszolni arra mint mi, mert az egyikhez éppen olyan közel áll a kértetett társaság, mint a másikhoz. Ami becses sorainak érdemi részét illeti; tisztelettel tudatjuk, hogy fáradozásaink dacára sem sikerült eruálni a részvények árfolyamát, miután azok az idő szerint nem képezik forgalom tárgyát, arnyit azonban megtudunk, hogy az idén osztalékot nem fognak fizetni.

Képzeltető, hogy milyen lehet a részvényes helyzete, ha maga a patronátust gyakorló bank sem tudta „eručálni” a részvények árfolyamát, ellenben annyit tud, hogy osztalékot, mint már két éven keresztül, megint nem fognak fizetni. Nagyon tulságos ez az eset és okulásul szolgálhat mindenkinek a jövőjére. A részvényjog kodifikátorait pedig gyorsabb munkára serkenetheti, mert sohasem tetszett annyira kirívónak törvényeink hiányossága, mint a Phöbus-részvények körül folyt játék alkalmával. Minden vállalkozásnál előfordulhat veszteség, károsodás, de hogy a közönség legszélesebb rétegeit olyan könnyelműséggel lehessen részvényvásárlásra buzdítani és aztán cserbenhagyni, mint ez a Phöbus esetében történt, túllépi a lehetőségek határait.

Bennünket fehérváriakat mindenesetre nagyon közlő érdekel az eset. Hiszen mi Phöbusékkal össze vagyunk növe akár a számi

ikrek. Ok építettek maguknak a mi pénzünkön és ők világítanak, vagy nem világítanak nekünk, a mi gyönyörűségünkre. Ők ígérnek most nekünk gyönyörűbb világítást milliós befektetéseket.

Az egyszeri tót erre az mondta: — miből? Erdegből?

Nem jobb volna, ha mi ennek a kétesértékű társaságnak az ölelő karjaiból igyekeznénk valamiképpen kiszabadulni? Menteni amit lehet és a magunk lábára állani, vagy pedig összeszövetkezni egy olyan világító társulattal, amelyet villanyvilágítás mellett nem mutatnak be ilyen sötétnek.

Munkára kényszerítik a dologkerülő munkásokat.

Szűts Jenő alispán a következő hirdetményt tette közzé:

A hatóságnak hazafias kötelessége mindent elkövetni, hogy a tavaszi vetés és aratás fennakadás nélkül fogatosítottassék. Gondoskodnunk kell arról, hogy egy talpalattnyi termőföld se maradjon termés nélkül és a kölcsönös megsegítés hazafias munkájával biztosítanunk kell minden mezőgazdasági munkát. A magas kormány ügy nekem, mint a már megalakított gazdasági intéző-bizottságoknak ezt szigorú feladatunkká tette és felhatalmazást adott arra, hogy a haditörvények alapján minden munkaképes egyént és szűkség esetén a közérő, a tavaszi és aratási munkák teljesítésére álta-

TARCA.

Margit asszony álma.

(Vége.)

— Gondold meg, leányom, hogy mit mondtam, folytatta a barát s Margit asszony tenyerébe rejtve homlokát, úgy tett, mintha gondolkodnék. Kis vártatva pedig, mintha mentő gondolata támadt volna, hirtelen fölemelte fejét s halkán szíve lopódzó édes hangján ismét beszélgetni kezdett:

— Álmodt láttam a múlt éjjel. Vala egy ember, a kit az Isten tömörked hatalommal, gazdagsággal, óriási földdel ajándékozott meg. Még szolgál is selyemben s bársonyban jártak, miglen vártalanul ez emberre rá nem tört az ellenség. Szolgáit, minden házanépet legyilkolta, házáat, pajtáit, erdejét fölegyette. Maga az ember megmenekült, de pusztá életén és életépárján kívül semmit sem mentett meg. Éjjel-nappal bujdosott s az ellenség mindenütt nyomában járt, miglen a tengerhez ért, ennek vízen egy magányos szigetre általkeit. Az ellenség is a ten-

gerhez ért. Az Ur azonban ekkor megelégléven az ember és élete-párjának a szenvedéseit, vihart támasztott s az ellenség nem kelthetett át. Ez ember ekkoron hálát adott Istennek s kérve-kérte, ne engedje megszűnését a viharnek, míg az ellenség az ő élete s életének-párja ellen tör. S megtudván, hogy élete-párja hajdan való kincseiből egyellen nagy vagyont érő gyöngyszemet megmentett, — ezt is az Urnak ajánlotta föl, ha pusztá életét megmenti.

— A vihar elmúlt, folytatta Margit asszony. Ez ember s életének párja megrettent; de ok nélkül, mert az ellenségnek nyoma veszett. Az ember bátorságra kapott s visszatért birtokára, a melyről szintén eltakarodott az ellenség. Régi szolgái közül is visszakerült néhány, a ki idejekorán megszökött volt s újból fölépíték házáat, pajtáját, szántották föl földjét, vetettek s már többször arattak is. A drágagyöngyöt pediglen gondosan elzárták, hogy mire fölépül Isten új temploma, a melyet ők alapítottak, ennek oltárába foglalják. De jöve egy másik ember s megtetszék neki a gyöngy s fűt-fát, mindent ígért érte, miglen ez

ember megtántorodék s neki akarja vala adni. Mit gondolsz Marcellusz atya, helyesen cselekedik vala ez ember, ha e gyöngyöt a másiknak ajándékozza?

— Mi közöm e gyöngyhöz, mondta Marcellusz atya elcsodálkozva. Avagy egyiptomi mágus vagyok én, hogy álmomat megfejtsem?

— Mondd el apámuramnak, királyomnak, felelte Margit asszony szeliden. Mondd el anyám-nak, a királyné asszonynak s kérdezd meg fölük, a mit én tőled kérdeztem s a mire nem ismervén mit jelent ez álom, felelni nem akartál.

— Ha pediglen folytatta egyszerű föllobbanó hévvel Margit asszony, királyi szüelim helyesnek tartják majd ez ember szándékát s nem rettegnek érte, hogy szivtelenségeirt lesujtja az Isten, én is megszegem professzomat s a cseh király felesége leszek.

Marcellusz atya még mindig nem tudta, hogy mit akar a királyi leánya. Minthogy azonban nem volt más választása, elbucszott a sororoktól s fejcsóválva ment tovább a sziget kikötője felé.

— Természetes, mormogta utközben, hogy jó keresztények s így nem fogják helyeselni ez ember szándékát.

— De mi köze ehhez a cseh királynak, gondolta ismét a barát s majd hogy nem háborodék a töprenkedéstől, a mire az ó-budai várba ért s a királyi pár színe elé lépett.

Marcellusz atya hiven elmondott mindent, amit Margit asszony reabízott s elcsodálkozva nézett a királyra, akinek arca mindinkább elborult, majd ismét a királynéra, a ki hirtelen zokogásra gerjedt.

— Mi dolog ez, uram királyom, kérdezte a provinciális, hogy így együgyű álom így fölzaklat?

— Ez ember én vagyok, felelte a király, fejét aláztatosan meghajta. Élete párja a királyné asszony. A tatár előtt bujdosunk így s találtunk a tenger szigetén menedéket. Mindentünk elveszett, csak egyetlen igaz gyöngy maradt meg, születendő leányunk, akit a királyné asszony akkor szíve alatt viselt. Ezt is felajánlottuk Istennek, ha életünket megmenti. Megmentett bennünket. Visszaadta mindentünk s mi megelégedeztünk az

SÖVEGJARTÓ vászonárúháza. Barátok épülete.

Nagy választék

fehér és színes barchetok karton, schiffon és damastból. Különlőféle vásznak, törölközők, abrosz, lepedők és zsebkendők-ből. Ágy- és asztalterítők, szőnyeg- és matracszővetekből.

szabott árak.

lam meghatározandó díjazás mellett kirendelhessem.

Figyelmeztetem tehát a vármegye lakosságát, hogy amennyiben a tavaszi és aratási munkálatok teljesítését biztosítva nem látnám, kénytelen lennék meghatalmazásom alapján a munkaképes lakoságot ezen munkák teljesítésére kirendelni és szükség esetén erre karhatalommal kötelezni.

Felhívom a vármegye összes mezőgazdasági munkáit, hogy az aratásra 8 nap alatt annál inkább is leszegődjenek, mert ellenkező esetben erre csekélyebb díjazás mellett hatóságilag fognak kötelezteni és hadiszolgáltatások teljesítésére elsősorban kirendeltetni. Intézkedni fogok az iránt is, hogy a hadiségely megvonások mindazoktól, kik családi körülményeik folytán munkára állhatnak, de a munkát megtagadják.

Minden mezőgazdasági munkára alkalmas, hadiségelyben részvételre asszonyt, a segélybe szüntetésének terhe alatt kötelezek arra, hogy 1 katasztrális hold tengeri földet részben, vagy pénzért megműveljen és hogy legalább 2 katasztrális hold gabonát learasson és kérébe kötve keresztbe rakjon.

A tengeri megműveléséért és a gabona learatásáért a szokásos díjazás vagy rész jár. A majorságokban lakó segélyezettek, ha munkateljesítő képességük kimerítve nincs, ezen munkák teljesítésére szintén kötelezve vannak. A családi vagy testi állapota miatt e munkákra képtelen asszonyokat a községi gazdasági intéző-bizottság mentheti föl. Köteles minden cseléd, valamint családtagja és mindenki, aki náluk tartózkodik, a birtokos kívánatára szokásos nap-számberért az összes gazdasági munkákat végezni, hacsak a munkákra nem alkalmatlanok. Az ellenszegülők erre hatóságilag kényszerítendők és kártérítéssel tartoznak.

Arató-szükségletüket a termelők a községi gazdasági intéző-bizott-

igéretéről, a rég lejajlott viszonytagságokról s másnak akartuk adni az igaz gyönyögt.

— De honnan tudja mindezt Margit asszony? kérdezte pár pillanattal hallgatás után a király.

— Soha nem beszélünk senkinek arról, mondta Mária királyné is, hogy mint bujdosunk, mint ajánlottuk föl ünnepesten az Istennek.

— Megálmodta, felelte a barát még mindig zavarodottan.

— Csodálatosak az Isten utjai szólalt meg a király könnyezve, s a királyné buzgó szívvél azt felelte:

— Hogy im föltárta előttünk, legyen meg az Ő szent akaraja.

— Amen! mondta rá a barát, ugy, mint régen Trau szigetén, amaz emlékezetes éjszakán az odaváló pap.

A királyné ismét fölzokogott, Béla király pedig elhagyta a szobát, amelyben a dominikánus barátra várt s a vár disztermébe sietett és hírül adta az itt egybegyűlt cseh követésnek, hogy Margit asszonyt tíz nap mulva, pünkösdi napján avatják föl ünnepelesen az Ur Jézus jegyesévé és így ő már csak unokái közül dhat feleséget királyuknak.

ságnak jelentsék be, hogy munkaeöről idejekorán lehessen gondoskodni. A szorgos munkaidőben a munkások ne hagyják el a munkahelyet, minden indokolatlan eltávozást, utazást szigorúan tiltok. Figyelmeztetem a vármegye lakosságát, hogy ezen rendelkezéseim megszegése kihágást képez és két hónapig terjedhető elzárással és hatszáz koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

HIREK.

— **Kitüntetett fehérvári fiu.** A derék fehérvári fiuk megmutatták vitéségüket a nagy világlétfordulásban. Egymásután kapják a kitüntetést hősiesség magatartásukért. Ezek közé tartozik Kő Mihály 17. honvédegyalogezredbeli katonája is, akit vités önfelelődságáért a másodosztályú ezüst vitéségi éremmel tüntettek ki. A szép kitüntetést maga a trónörökös tüzte Kő mellé. Épen ma van egy éve, hogy a harc téren küzdött többi kiváló bajtársaival.

— **Tanítók a rekviránsánli.** A vallás és közoktatásügyi miniszter leírásban értesítette az állami és községi iskolaszékeket, hogy szükség esetén a rekviráns céljaira a tanítóknak 8 napi szabadság adható. Az így szabadságot tanítókat, olyan iskoláknál, hol több tanító van, a többiek kötelesek helyettesíteni.

— **Dr. Prohászka Ottokár hadiárhahára** Kelemen Béla főreáliskolai igazgató 150 koronát küldött a Fejérmegyei Naplóhoz, mint a főreáliskola Önképzőköré által rendezett márciusi ünnepély tisztja jóvödelmét. Megjegyezzük, hogy a főreáliskola ifjúságának ez már a második adománya erre a célra. — N. N. Budapestről 20 koronát küldött lapunk címére ugyancsak a fenti célra.

— **Az iskolágyermekek cipőjére** eddig több mint 4500 koronát adományozott városunk közönsége. Jóságú polgármesterünk lelkes felhívása tehát szép eredményt produkált. A begyűlt összegből már 290 iskolás gyermek kapott cipőt vagy csizmát s egy két száz korona hiányával együtt van már az értük járó pénz. A városban igen sok szegény gyermek van, aki mezőtől, vagy rongyos cipőben kénytelen az utcán járni, mert kenyérkeresője a harc téren küzd, anyja pedig a szűkös hadiségelyből nem képes a legszükségesebb életfenntartási eszközöket előteremteni. Jóságú polgármesterünk most ezen is segíteni akar. Tovább folytatja a gyűjtést s közönségünk lelkes áldozatkészsége nemes szíve biztató reményt ad arra, hogy a szükségesség összeg hamarosan egybe fog gyűlni. A szegény, szerencsétlen kis gyermekek pedig, lábbahelez jutnak, ami nagyon fontos, akkor, midőn a gyermekhalandóság kezd ijesztő mérveket ölteni városunk területén. Az adományok a polgármesteri hivatalban adhatók át.

— **Katonai kitüntetések.** Just Vilmos tizedest és Kerner Imre honvédet az ellenséggel szemben tanúsított bátor viselkedésükért a bronz vitéségi éremmel tüntették ki.

— **Iparhatósági megbízottak alakuló ülése.** Pisky László, a rendőrfőkapitány, mint I. fokú iparhatóság mellé kinevezett iparhatósági megbízottak választott elnöke a megbízottakat e hó 19-én d. e. fél 11 órára a kereskedelmi társulat üléstermébe alakuló ülésre hívta össze. Iparhatósági megbízottak az idén: Schlamadinger Gyula vaskereskedő, Schön Rudolf építési vállalkozó, Piski László volt kereskedő, Schlamadinger Alajos volt kereskedő, Rädler Gótfried keresk. ügynök, Rosenberg Sándor bork. Novák Soma fűszerk. Schlamadinger József vask. Simon György fűszerk. Koronafi Károly fodrász, Fekete Vilmos asztalos, Polgár Mihály kovács, John Adam bognár, Weinberger Dávid bádogos, Neubarth Sándor órást, Pető János lakatos, Nagy Lajos festő és Turner Imre kárpitos.

— **Meghívó.** A székesfehérvári zeneiskola 1916. március hó 11-én (szombaton) este fél 9 órakor a zeneiskola helyiségében (Ferenc József tér 10. sz.) tartja XV. növendék hangversenyt, melyre 60 filléres beelőjegyek a hangversenyt megelőzőleg a zeneiskolában váltakozó. A befolyó összeg a rendezés költségeire szükséges. A hangversenyen a következők szerepelnek: Keller Ágota, Kurelec Viktor, Simon Irén, Pangl Mariska, Gerber Anna, Apt Kamill, Bernstein Róza, Frank Erzsébet, Szeib István, Erdős Rózi, Klöckner Sarolta.

— **Titokzatos eset.** Ma délelőtt megjelent a rendőrségen Pindur József Sár-utca 13 szám alatti lakos s elöadta, hogy tegnap, azaz kedden délután 3 óra tájban egy 20 év körüli leányt látott a Rózsás-kert mögötti Csatornaparton félig levetközve. A szerencsétlen teremtés a szakado esőben sárosan, örült módjára énekelt, kiabált. A csatornában pedig egy paraszt szoknya volt a közelében. Pindur megszánta a szerencsétlen teremtést, hazavitte a lakására, kikérdezte, hogy kicsoda-micsoda. Schmiehdoffer Margitnak mondta magát, szülei Budapestben laknak, apja pékmes ter s pesti címüket is megadta. De hogy hogy került Székesfehérvárra és a csatornapartra és hogy jutott ilyen állapotba, azt nem tudja. A rendőrség Pindur József elöadása alapján Simon Sándor büntügyi főkapitány vezetésével kivonult helyszíni szemlére, hogy a nyomozást a titokzatosnak látszó ügybe levezesse. A leány kihallgatása során Simon Sándor tb. főkapitánynak is a fentebbeli nagyjában megegyező vallomást tett. Elöadta még, hogy Budapestben vasárnap délután 6 órakor egy barátnőjével a lakásukhoz közel eső Apolló moziba ment, ahol egy budapesti katonai ügyosztálynál levő hivatalokkal és egy gyógyszeressel ismerkedtek meg. Mozi után a gyógyszerész csokoládé bennbenn kínálta meg. A továbbiakra nem emlékszik. A rendőrség a bemondott cím alapján szüleinek táviratozott, mire az ügyet még titokzatosabbá téve a következő távirat érkezett: „Táviratot megkaptam, mit akarnak? A retélyes ügyben a rendőrség erősen nyomoz s remélhetőleg rövidesen minden részlet világosságra jön s úgy lehet még szenzációs fordulatokat is tartogat.

— **Gazdasági tudósítók.** A m. kir. földművelésügyi miniszter Isz. Kaszengyörgyön Ribánszky Józsefet, Zichyujfalun pedig Reich Miklóst gazdasági tudósítóknak nevezte ki.

— **Sebesültek érkeztek.** Kedden este Laibachból 317 sebesült katonát hozott a vonat a városunkba. A sebesült katonák között 59 súlyos sebesült van.

— **Használati díj.** A háború elején a város a városi árveházat a realiskola céljaira engedte át. A vallás és közoktatásügyi miniszter most 2000 koronát adományozott a városnak a városi árveház használati díja fejében.

— **Halálhírek.** Fister Imre butorkereskedő 78 éves korában meghalt f. hó 7-én. Temetése csütörtökön d. u. fél 5 órakor lesz a Szentháromság temető halottasházából. — Özv. Péntek Józsefné szül. Heltei Katalin 89 éves korában meghalt f. hó 8-án d. e. Temetése csütörtökön d. u. fél 4 órakor lesz Széchenyi u. 15 szám alatti gyászházából, a Szent Kereszt temetőbe.

— **Tyukot akart rekvirálni.** A háboruban sok mindent rekvirálnak: gabonát, lisztet, húst, szóval mindent. Pach János szombaton a rekviráls egy új nemét akarta behozni. Tyukot akart rekvirálni. Horváth Józsefné Deák Ferenc-utcai cipész felesége kedden este 10 óra felé gyanus zajt hallott az udvaron. Ki ment megnézni és az okát s megdöbbenve látta, hogy egy ismeretlen alak mászik át a kerítésen. Horvátné zajt csapott s a szomszédok segítségével lefűlelték a tolvajt s a közeli rendőrnök adták át. Vallatóra fogták s azt vallotta, hogy tyukokat akart rekvirálni. Valószínű, hogy kioktatják majd a tyukrekviráls jogtalan voltáról.

— **Köhögés és rekedtség ellen** a legjobbnak bizonyult házszer a dr. STÖRK-féle komprimált mellpasztilla. Egy doboz ára 50 fillér. Kapható Szűts Robert Magyar Korona Gyógyszerárban, Székesfehérvár, Városházán.

— **Társadalmi, tudományos szemléink** között a Magyar Kultúra az első között foglal helyet. Havonként kétszer jelenik meg. Szerkesztőség: Budapest, VIII., Horánszky utca 20. szám.

Szardán és csillortökön,
március 8 és 9-én:
A világhírű Richard Oswald
rendezése

Az örök vándor

Misztikus dráma 3 felvonásban.
Főszereplők: Tatjana Irrah és
Erich Kaiser Fritz.

Szenzációs mozgókép hetfeltemle.
Végzetes kirándulás, humoros.
Tolakodó udvarló,
Polidor, mint vigözvegy,
Tengeri fűrdözés, tájkép.
Előadások 6 és 9 órakor.

Rendes helyárak.

SZÍNHÁZ.

Ripp van Vinko. Kedden este ismét a kitűnő operettot adták elő első előadás keretében. Kevés számú publikum jelenlétében. Szerdán este mint már jeleztük, Roineo és Julia, csütörtökön a Kaméliás hölgy kerül színre, Berogi, Oszkár és Mátra Erzsi felléptével.

A Hoffmann meséi szombat és vasárnapi előadásai iránt magától értetődően nagy érdeklődés nyilvánul. A hármás női szerep és a csodádoktor két olyan énekművésznőnek kipróbált elsőrendű alakítását, amellyel a pesti közönségtől is a legmelegebb elismerést váltották ki. Ha még hozzávesszük, hogy a színházvezetőségnek sikerült a címszerepre a m. kir. operaház kiváló tenorének, Toronyi Gyulát megnyerni, biztosra vehetjük, hogy elsőrendű operai magaslaton álló előadásban lesz részünk. A zenekart a két Hoffmann estére kibővített és hárfaszólamokkal egészen fővárosi nivóra emlekedtetően hozták majd ki a nagy operett minden szépségét.

Albert Böske vendégzereplése Győrött. A győriek volt kedves primadonnája — még a mult sikereinél is melegebb ünneplésben részesült szombaton és vasárnap este a Lengyelvér Helénjában és a János vitéz címszerepében. Színelőadások valóságosan megakadt az előadás a percekig tartó taps, miatt, amely minden ének és táncszámát végigkísérte.

Színházi hír. *Makai Berta* segéd-színésznő megvált a társulattól.

3475/1916.

Hatósági hirdmény.

Tudomásulvétel és szoros alkalmazkodás végett közzéteszem a m. kir. miniszterium 773/1916. M. E. számú körrendeletét. Elvárom a város közönségétől, hogy nemcsak a büntetéstől való félelemtől, hanem hazafias kötelességérzéstől vezérelve a rendeletben foglaltakat mindenben eleget fog tenni.

Székesfehérvár, 1916. március 7.

Dr. Saára Gyula
polgármester.

A m. kir. miniszteriumnak 773/1916. M. E. számú rendelete, a tengeri és egyes más termények forgalombahozatala tárgyában kiadott rendeletek kiegészítéséről.

A m. kir. miniszterium a háboru esetére szóló kivételes intézkedésekről alkotott törvényes rendelkezések alapján a következőket rendeli:

1. §.

A 322/1916. M. E. számú rendelet 1. §-a olyképp módosítatik, hogy egyes olyan törvényhatóságokra, járásokra és községekre (városokra) nézve, hol a tengeri rekvizitálását a földmivélsügyi miniszter nem rendelte el, vagy ahol a rekvizitált tengerikészletek átvétele már megtörtént, a földmivélsügyi miniszter megengedheti, hogy ott tengerit nemcsak a Haditermény részvénytársaság, vagy ennek részére bizományosai, hanem saját gazdasága részére takarmányozási, hízalási és háztartási szükségletre kizárólag és közvetlenül a termelőitől, ennek szabad rendelkezése

alatt álló készletéből, más is vásárolhasson, köteles azonban a vevő a megvásárolt mennyiség felét a vételtől számított nyolc napon belül a Haditermény részvénytársaságnak közfelőkre megvételre felajánlani. A megvásárolt tengeri elszállításához, szükséges szállítási igazolvány kiadása iránt a földmivélsügyi miniszter intézkedik.

2. §.

A 322/1916. M. E. számú rendelet 2. §-a olyképp módosítatik, hogy az idézett rendelet 2. §-a értelmében hatályukat veszített szerződések teljesítését a földmivélsügyi miniszter megengedheti, ha a vevő, akit a bejelentés körül mulasztás nem terhel, takarmányozás és hízalás céljából vásárlásra jogosult volt és a megvett tengeri mennyiség felét a Haditermény részvénytársaságnak közfelőkre megvételre felajánlja, valamint megengedheti a földmivélsügyi miniszter azt is, hogy a vevő ilyen esetben a megvásárolt tengerinek a nevezett részvénytársaság által a vevő rendelkezésére hagyott részét elszállíthassa.

3. §.

Az 1. §-ban foglalt rendelkezések nem érintik a Haditermény részvénytársaságnak és bizományosainak vásárlási jogosultságát. E részvénytársaságnak bizományosai azonban tengerit, hüvelyeket (bab, borsó, lencse), valamint a 371/1916. M. E. számú rendelet 1. §-ában említett egyéb terményeket, őrleményeket és hulladékokat a Haditermény részvénytársaságon kívül más részére, vagy tovább-eladás céljából a maguk részére nem vásárolhatnak és a jelen rendelet életbeléptetése előtt vásárolt ily árukat az 1916. évi március hó 15. napjáig bezárólag a Haditermény részvénytársaságnak bejelenteni kötelesek.

4. §.

Aki az 1. vagy 2. §. rendelkezéseit megszegi, az, amennyiben cselekménye súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el és hat hónapig terjedhető elzárással és kétezer koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Ha megállapítható annak a nyereségnek mennyisége, melyet a jelen §-ban meghatározott cselekményével illetéktelenül elért, az alkalmazandó pénzbüntetés kétezer koronán felül a megállapított nyereség kétszeresével felémelt összegig terjedhet.

5. §.

Amennyiben cselekménye súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el és hat hónapig terjedhető elzárással és kétezer koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő a Haditermény részvénytársaságnak a bizományosa,

1. aki a 3. §. rendelkezését megszegi;

2. aki a Haditermény részvénytársaság által rendelkezésére bocsátott szállítási igazolványt a részvénytársaság utasítása ellenére használja fel, vagy azzal bármilyen módon visszaél;

3. aki a Hadi Termény részvénytársaság részére vásárolt termények árát a az általa tényleg kifejtett árnál nagyobb összegben számolja el a részvénytársasággal szemben;

4. aki a Hadi Termény részvénytársaság részére bevásárlandó termények birtokosát készleteinek forgalombahozatala nézve a részvénytársaság közfelőkre céljával ellenkező eljárásra reábirja vagy reábirni törekszik.

Ugyanígy büntetendő a Hadi Termény részvénytársaság bizományosának minden olyan alkalmazottja, megbízottja, vagy bizományosa, aki az előbbi 1-4. pontokban meghatározott cselekményeket elköveti, még ha a Hadi Termény részvénytársaság bizományosától kapott utasítása szerint járt is el.

Ha megállapítható annak a nyereségnek mennyisége melyet a tettes a jelen §-ban meghatározott cselekményével illetéktelenül elért, az alkalmazandó pénzbüntetés kétezer koronán felül megállapított nyereség kétszeresével felémelt összegig terjedhet.

6. §.

Azon készletre nézve, amelynek tekintetében a 4. és az 5. §-ban meghatározott kihágást elkövettek a rendőri büntető eljárás során elkövetésnek van helye. Az elkövetett készlet értékének egyötöde a feljelentőt illeti, a többi része a felmerült költség levonásával a rokkant katonák segélyalapja javára fordítandó.

A 4. és az 5. §-ba ütköző kihágás miatt az eljárás a közigazgatási hatóságnak, mint rendőri büntető bíróságnak, a székesfővárosi államrendőrség működési területén pedig a m. kir. államrendőrségnek hatáskörébe tartozik.

7. §.

Aki közszükségleti cölokra igénybevett tengerikészletet akár egészen, részben jogellenesen felhasznál, elfogyaszt, elidegenít, megsemmisít vagy a közszükséglet kielégítése elől egyéb címen jogellenesen elvon, arra — még ha a készlet nem esik is a 391/1916. M. E. számú rendelet 3. §-a alá — a törvényhatóság első tisztviselője a fél meghallgatása után az 1916. IV. t. c. 2. §-a értelmében a közszükséglet kielégítése elől elvont készlet értékének kétszereséig terjedő kártérítő összeget szabhat ki, amelyet a felmerült eljárási költség levonásával a rokkant katonák segélyalapja javára kell fordítani. A marasztaló határozat elleni közlésétől 15 nap alatt fellebbezésnek van helye a belügyminiszterhez.

A kártérítő összeg kiszabása a cselekmény elkövetőjének büntető jogi felelősségét nem érinti.

8. §.

Ez a rendelet kihirdetésének napján lép életbe. Hatálya Horvát Szlavonországra — nem terjed ki.

Budapest, 1916. márc. hó 3-án.

Gróf Tisza István s. k.
m. kir. miniszterelnök.

Árverési hirdmény.

Székesfehérvár szab. kir. város a tulajdonát képező tenyész állományból 2 darab kiselejtezett javított tenyészbikák a folyó évi március hó 12-én megtartandó országos vásárbán a céduelahánál d. e. fél 10 óra-kor nyilvános árverésen elad. A bikák a városmajordán előzetesen megtekinthetők.

Székesfehérvár, 1916. március hó 8-án.

Námessy János,
tanácsos

APRÓHIRDETÉSEK.

Sértésit kibebfajtat keresek megvételre. Cim a kiadóhivatalban.

Aki könnyen és sokat akar keresni, az legyen a Fejérmegyei Napló kiadója.

Bevonult katonák ÉLETBIZTOSÍTÁSA.

Orvosi vizsgálat nélkül, akár a harcteren, akár fogságban levő bevonult hozzátartozóját biztosíthatja halálesetére és fizet minden

1000 koronás biztosításnál

egy évre

50 KORONÁT

Phönix Biztosítótársaság főügynöksége
Székesfehérvár,
Iskola-u. Szt. János-köz sarok.

Uránia színház.

Szerdán, csütörtökön, (március hó 8 és 9 én)

(március 10 és 11-én) **pénteken és szombaton**

Kizárólagos joggal a legnagyobb filmsoda!

4 fejezetben 27 felvonásban

Szép KATHYLIN kalandjai.

Páratlanul álló filmkolossus. Utazás Ázsián keresztül, káprázatos keleti pompa, büvös hindu udvarok, szertartások, háremélet, keleti táncok, Szent ellenfántok falkái. Tigrisek, oroszlanok egész tömegei. Cirkusz előadások, állatszeldítés, Dsungel veszedelmei. A Sahara, számuk, tornedo stb. Természet után, remek kivitelben.

Szerdán 7 felvonás. — Csütörtökön 8 felvonás. Pénteken 6 felvonás. — Szombaton 6 felvonás.

Mindennap 3 előadás 5, 7 és 9-kor. Rendes helyárak.